

УДК 378.147

Саєнко Н. В.

ORCID 0000-0001-7953-3747

Доктор педагогічних наук, професор
завідувач кафедри іноземних мов,
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
(Харків, Україна), saienkonv@ukr.net

Созикіна Г. С.

ORCID 0000-0003-1279-0970

кандидат педагогічних наук
доцент кафедри іноземних мов,
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
(Харків, Україна), appasozykina@ukr.net

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ СТОРІТЕЛЛІНГУ В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ СТУДЕНТІВ ЗВО

Мета роботи – розкрити можливості використання методу сторітеллінгу в онлайн і офлайн форматах у процесі викладання іноземних мов студентам ЗВО. Під терміном сторітеллінг мається на увазі сучасна педагогічна технологія, побудована на обговоренні або створенні історії, що використовується для розвитку комунікативних навичок та активізації пізнавальної діяльності студентів. В умовах ЗВО педагогічний сторітеллінг може бути використаний під час викладання дисциплін як гуманітарного, так і спеціального циклів. У ході вивчення іноземних мов він вирішує такі педагогічні завдання, як: передача інформації, підвищення мотивації студентів, розвиток інформаційно-комунікаційних компетенцій, виховання моральних цінностей.

Методологія. Схарактеризовано усний, письмовий та цифровий сторітеллінг. Описана специфіка використання класичного і активного сторітеллінгу в викладанні іноземних мов. Розкрито потенціал цифрового сторітеллінгу як формату, в якому розповідь доповнюється візуальним рядом і який може бути використаний як в очному, так і в дистанційному навчанні. Наведені приклади історій, які були використані на заняттях з іноземної мови в технічному університеті. Визначено етапи роботи з історією: підготовчий, основний і рефлексивний. Описано різні техніки роботи з текстами в онлайн і офлайн форматах.

Наукова новизна дослідження полягає у розкритті потенціалу сторітеллінгу у формуванні особистості студента. Показано, як на заняттях з іноземної мов історії сприяють розвитку здатності робити моральний вибір, збагаченню словника, розвитку навичок пов'язаного мовлення.

Висновки. Використання методу сторітеллінгу на заняттях з іноземної мови сприяє розвитку універсальних навчальних умінь: творчо і критично мислити, працювати з інформацією із застосуванням цифрових технологій, ефективно здійснювати усну і письмову комунікацію, організовувати співпрацю, створювати проекти.

Ключові слова: метод, сторітеллінг, іноземна мова, студенти.

Постановка проблеми. Метод сторітеллінгу (від англійського *storytelling*), який зарекомендував себе як досить результативний спосіб побудови зовнішніх і внутрішніх корпоративних комунікацій, відомий досить давно. Він широко використовується в самих різних галузях: від управління персоналом до реклами і цифрової журналістики, «його актуальність обумовлена зростанням вимог до ергономіки інформаційних продуктів» [3]. У наш час ця техніка активно використовується і в навчальних цілях.

В освіті під терміном *сторітеллінг* мається на увазі сучасна педагогічна технологія, побудована на обговоренні або створенні історії з певною структурою і героєм, спрямована на

розвиток комунікативних навичок, активізацію пізнавальної діяльності тих, хто навчається, підвищення мотивації до досліджуваного предмета [7, 71].

Для педагогів ідея використовувати методики і технології, що дозволяють створити контент, який приносить не тільки користь, але і задоволення, завжди залишається актуальною. У вищій освіті цей метод допомагає вирішувати такі проблеми, як інформаційна перевантаженість студентів і слабка реалізація виховних цілей у навчально-виховному процесі [6]. В умовах ЗВО педагогічний сторітеллінг може бути використаний під час викладання дисциплін як гуманітарного, так і природничо-наукового та спеціального циклів. Так, досвідчений лектор уміє привернути увагу аудиторії, розповівши доречну історію, яка ілюструє матеріал, що викладається, використовуючи таким чином дидактичний потенціал сторітеллінгу.

У практику викладання іноземних мов (ІМ) поняття сторітеллінгу увійшло порівняно недавно й означає мистецтво захопливої розповіді. Відомий під назвою TPR Storytelling (Teaching Proficiency through Reading and Storytelling), цей метод знаходить все більш широке застосування для розвитку навичок володіння іноземною мовою. Він може бути використаний для вирішення цілої низки педагогічних завдань у ході вивчення ІМ: передачі інформації, підвищення мотивації студентів, розвитку інформаційно-комунікаційних компетенцій, виховання моральних якостей.

Сторітеллінг є методом не тільки передачі інформації, але і транслявання цінностей. Це «комунікативна тактика, що має певний ціннісно забарвлений кінцевий результат» [3]. Завданням сторітеллінгу є донесення повчальної інформації до слухача (читача) у вигляді розповіді, історії, притчі, байки тощо, яка має викликати емоційний відгук і сприяти збагаченню життєвого досвіду студентів.

Поділяємо точку зору деяких авторів [10] про те, що викладачі ІМ стикаються з труднощами навчання студентів говоріння, діалогічного і монологічного мовлення внаслідок їх недостатнього лексичного запасу, низької мотивації, обмеженого кругозору, недостатньої культури спілкування. Молоді люди мало читають, віддаючи перевагу Інтернету замість книг, а спілкуванню в реальному житті – віртуальній комунікації. Тому сторітеллінг розглядаємо як технологію зі значним потенціалом розвитку як комунікативної компетенції, так і особистості студентів, а також підвищення ефективності навчання ІМ.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Сторітеллінг як метод комунікації і управління персоналом був запропонований Девідом Армстронгом, главою Armstrong International – британської компанії з підбору менеджерів вищої ланки [12].

Він взяв за основу відоме загально психологічне спостереження, що історії виглядають більш жвавими, цікавими, захопливими і простіше поєднуються з особистим досвідом, ніж принципи або директиви, тобто якщо інформація є цікавою і захопливою, вона знаходить кращий відгук у людей, легше запам'ятовується і сильніше впливає на їхню поведінку.

Психологи, які вивчають людську свідомість (Дж. Брунер, Т. Сарбін), висунули теорію, згідно з якою існує два типи мислення: нарративний і логіконауковий. Кожний тип має власні способи перевірки інформації. Як стверджує Дж. Брунер: «І хороша історія, і добре сформульовані логічні вирази є природними типами міркування, обидва можуть бути використані для переконання. Однак те, в чому вони переконують, має фундаментальні відмінності: логічні аргументи переконують в істинності, а історії – в їхній життєвій правдоподібності» [2, 11].

Крім того, наративи «дозволяють осмислювати вчинки, інтегрувати події життя в єдине ціле» [8, 4].

Сторітеллінг – це формування психологічних взаємозв'язків, метою яких виступає управління увагою і почуттями слухача, розстановка правильних і потрібних акцентів. Це необхідно для того, щоб історія залишилася в пам'яті на довгий час [11].

Практика сторітеллінгу будується на розумінні ефективності коротких емоційних історій в рекламі, ЗМІ, соціальних медіа та в освіті, їх цілеспрямованому використанні. В. Грушевська визначає сторітеллінг як метод передачі інформації і транслявання цінностей за допомогою коротких розповідних текстів, як жанр дискурсу, комунікативну тактику, що має певний ціннісно забарвлений кінцевий результат [3].

Використання сторітеллінгу в освіті можна розглядати в контексті поняття «едьютейнмент» (від англ: education – навчання та entertainment – розвага) і аналізу ефективності його застосування. О. Дьяконова, досліджуючи поняття «едьютейнмент» в зарубіжній і вітчизняній педагогіці, визначає його як сучасну педагогічну інновацію, що ґрунтується на візуальному матеріалі, оповіданні, сучасних психологічних прийомах, ігровому форматі, новітніх інформаційних і комунікаційних технологіях, найбільш інформативних і менш дидактичних методах викладання, метою якої є максимальне полегшення аналізу подій, підтримування емоційного зв'язку з об'єктом навчання, залучення і тривале утримання уваги тих, хто навчається [4, 184].

Мета статті – розкрити можливості використання методу сторітеллінгу в онлайн і офлайн форматах під час викладання іноземних мов у немовних ЗВО, виділити його особливості, запропонувати техніки роботи з короткими оповіданнями.

Методологія. Для досягнення мети дослідження використовувався комплекс таких методів: теоретичних (аналіз філософської, психологічної, педагогічної та методичної літератури для порівняння різних точок зору на проблему підвищення ефективності застосування методу сторітеллінгу в процесі навчання іноземних мов); емпіричних (опитування, бесіда, тестування); методів спостереження (безпосереднє, відкрите, безперервне спостереження); статистичних, використовуваних для збору статистичних даних і узагальнення результатів.

Для реалізації методу сторітеллінгу при навчанні ІМ студентів немовного ЗВО використовувалися такі теоретичні напрацювання.

Ми брали до уваги особливості усного, письмового та цифрового сторітеллінгу, кожен з яких має свою сферу застосування і свою специфіку. Автори вказують, що усний сторітеллінг є невіддільним від публічних виступів, важливою його частиною є погляд, емоції, жести, особистість мовця. Він використовується як у презентаціях, так і в міжособистісному спілкуванні. Письмовий сторітеллінг сьогодні є об'єктом пильного вивчення, ця технологія впливу і завоювання уваги аудиторії затребувана копірайтерами, блогерами, маркетологами і журналістами. Мультимедійний, або цифровий сторітеллінг використовується у сайтобудуванні та цифровій журналістиці, в соціальних мережах, а також при створенні презентацій і відеороликів [3].

У навчальних цілях набули популярності такі види сторітеллінгу [5], які ми використовували в процесі вивчення ІМ.

Класичний сторітеллінг. Реальна життєва ситуація (або придумана історія) розповідається викладачем самостійно. При використанні класичного сторітеллінгу викладач передає студентам конкретну навчальну інформацію у формі яскравої історії, що легко запам'ятовується.

Активний сторітеллінг. Викладачем задається «канва історії», визначаються її цілі та завдання. Слухачі активно залучаються до процесу створення і розповідання історій. Ті, хто навчаються, можуть: створювати історії самостійно, дотримуючись завдань і рекомендацій викладача; моделювати різні ситуації і шукати шляхи виходу; аналізувати історії самостійно або з викладачем.

Цифровий сторітеллінг як формат, в якому розповідь історії доповнюється візуальним рядом (відео, скрайбінг, майнд-МЕП, інфографіка), застосовується при активному використанні мультимедійних технологій, а значить, може легко використовуватися викладачами як в очному, так і в дистанційному форматах навчання.

У науковій літературі, яка описує практику створення цифрового сторітеллінгу в проєктній діяльності студентів, використовуються й інші терміни: цифрові оповідання, цифрові документальні фільми, комп'ютерні розповіді, цифрові есе, електронні спогади, інтерактивні розповіді тощо [9, 806]. Але всі вони мають загальну методологічну основу, яка полягає в об'єднанні різних мультимедійних засобів для представлення однієї історії.

У навчанні ІМ є як досвід, так і ще нерозкритий потенціал використання всіх зазначених видів сторітеллінгу, який як техніка подачі навчальної інформації виконує такі функції: наставницька, виховна, мотивуюча, освітня, розвивальна.

Нижче наведено приклади історій, які ми використовували на заняттях з іноземної мови в автодорожньому університеті. Перша виконує головним чином виховну і наставницьку функцію, друга – освітню та мотивуючу.

Most Important Lesson

During my second month of nursing school, our professor gave us a pop quiz. I was a conscientious student and had breezed through the questions, until I read the last one: «What is the first name of the woman who cleans the school?» Surely this was some kind of joke. I had seen the cleaning woman several times. She was tall, dark haired and in her 50's, but how would I know her name? I handed in my paper, leaving the last question blank. Just before class ended, one student asked if the last question would count towards our quiz grade. «Absolutely», said the professor. «In your careers, you will meet many people. All are significant. They deserve your attention and care, even if all you do is smile and say «hello». I've never forgotten that lesson. I also learned her name was Dorothy.

Mercedes-Benz Logo Story

Mercedes-Benz, a marque known all around the world for its luxurious cars also has an interesting story behind its name and logo. Part of the name came from the daughter of Emil Jellinek, Daimler's partner. The other came from Karl Benz, the man responsible with making the first car. When the two came together in 1926, Mercedes-Benz was born. The famous three pointed star comes from a postcard sent by Gottlieb Daimler to his wife and which said that he was living in a three-pointed star and that «one day this star will shine over our triumphant factories». The three points are meant to signify land, sea and air and was first seen on a car in 1910.

У процесі роботи над історіями ми дотримувалися трьох етапів. *Підготовчий* етап передбачав вибір історії; планування заняття / його частини; підготовку до заняття (відбір презентаційного або роздаткового матеріалу). *Основний* етап передбачав прослуховування (читання) історії і виконання предтекстових і післятекстових завдань (презентація нових слів, виконання завдань на розуміння змісту історії). Завданням *рефлексивного* етапу було обговорення тем, порушених у історії.

Ми реалізовували різноманітні техніки роботи з текстами, використовуючи як ідеї, запропоновані методистами з досвідом роботи з цим жанром [13], так і власні напрацювання.

Викладач розповідав (читав) історію, притчу, розповідь усій групі. Він використовував жести, емоції, залучав студентів до процесу оповідання, ставив питання, разом зі студентами висловлював припущення, що буде далі.

Студенти самостійно склали історію. Для цього викладач міг підготувати кілька картинок / слів (слова можна оформити у вигляді wordcloud) або речень з теми заняття; студенти витягали кілька картинок / слів / речень і склали (усно або письмово) з ними історію. Також використовувалися story cubes або комікси.

Після прослуховування (прочитання тексту) студенти переказували історію з опорою на картинку, ключові слова; студентів просили змінити кінець історії або змінити історію, використовуючи інший жанр, написати її, наприклад, в романтичному або детективному стилі; викладач пропонував початок історії, а студенти повинні були придумати її продовження. Це завдання реалізовувалося як невеликий проект, який можна було виконувати спільно в групах вдома, а потім представити всьому класу.

Студентам показували картинку або, для створення інтриги, частину картинку, і просили їх скласти розповідь, відповівши на запитання. Наприклад: *Who is it? Where is he? What is he doing? What is he holding? What is going to happen next?*

У реченнях з розповіді вилучалася кінцівка, яку студенти повинні були відновити; після прочитання історії студентів просили придумати для героїв додатковий опис: де живуть, який у них характер, як проходять їхні дні і т. д.; викладач зупиняв розповідь і просив подумати, що може трапитися далі; викладач ставив запитання, як би слухачі почувалися в тій чи іншій ситуації; студенти складали речення в тому порядку, в якому вони з'являються в історії; викладач готував текст із пропусками, потім читав його, а студенти заповнювали пропуски; після прочитання (прослуховування) історії викладач читав речення з помилками змістовного характеру. Студенти повинні були їх виправити; студентам пропонувався написати лист від імені одного персонажа іншому тощо.

Ми також використовували елементи цифрового сторітеллінгу, який має такі переваги. Він дозволяє зробити пояснення більш переконливим і наочним, оперативно ділитися цифровими історіями з однокласниками, індивідуалізувати навчання, змоделювати різні ситуації, процеси і явища без особливих фінансових і тимчасових витрат, підвищити залученість студентів у процес навчання, зберегти структуру й основні елементи традиційного сторітеллінгу, при цьому істотно розширивши формат подачі інформації [6].

А. Логінова зазначає, що використання цифрового оповідання допомагає сформувати у студентів «грамотність двадцять першого століття», яка є поєднанням цифрової, універсальної, візуальної, технічної та інформаційної грамотності [9, 808].

Цифровий сторітеллінг реалізовувався на основі різних технологічних рішень з використанням описаних в літературі форматів [3].

Мальоване відео. В основі мальованого відео (або дудл-відео) лежить анімаційний прийом – глядач спостерігає, як рука умовного художника малює стилізовані картинку. Якщо у студентів є відповідні навички – вони можуть малювати самостійно і знімати процес на відеокамеру, якщо немає – використовувати ресурси для створення роликів у цьому стилі: VideoScribe (www.sparkol.com), Powtoon (www.powtoon.com), які дозволяють малювати зображення з бібліотеки або створювати власні, режисувати сцени ролика і додавати закадровий голос оповідача.

Анімований сторітеллінг. Створюється й озвучується відеоролик, усі візуальні елементи якого рухаються. Для швидкого створення навчальних проектів у цьому стилі доцільно використовувати онлайн-сервіси, які пропонують готові бібліотеки персонажів, клипарта й анімаційних ефектів і весь необхідний інструментарій (Powtoon, GoAnimate – goanimate.com).

Комікси і розкадровки. Онлайн сервіс Pixton (www.pixton.com), окрім численних шаблонів сцен і багатой бібліотеки клипарта, дозволяє створювати власні персонажі, налаштовувати їх пози, міміку, жести, моделювати свої сцени, об'єднуючи їх у комікси та розкадровки. Створені зображення і композиції можна розглядати як невеликі самостійні проекти, або використовувати їх як робочий матеріал для розробки презентацій і відеороликів.

Презентації. Добре знайомий викладачам програмний продукт дозволяє розробляти проекти на основі цифрового сторітеллінгу. Для створення проектів можна використовувати PowerPoint, розширення Office Mix (mix.office.com), Prezi (prezi.com), Sway (www.sway.com) та інші ресурси.

Відеомонтаж. Для створення проекту використовується будь-який відеоредактор, достатньо можливостей Кіностудії Windows Live або YouTube Editor. Ця технологія підходить для студентів, готових працювати з самостійно відібраними і підготовленими зображеннями, особистими або сімейними фото- і відеоматеріалами.

Веб-сторінка з мультимедійним контентом може бути створена на основі будь-якої відомої студентам технології створення веб-сторінок, новачки можуть використовувати конструктори сайтів. Різноманіття програм і форматів дозволяє вибирати технологію проектування цифрового сторітеллінгу в залежності від напряму підготовки студентів, кількості навчальних годин, рівня комп'ютерної грамотності студентів і дисципліни, що вивчається.

Публікація. Для мотивації студентів і конкретизації завдань цифрового сторітеллінгу можна заздалегідь визначити спосіб публікації або подання продукту: розміщення на YouTube, у соціальних мережах, в особистому портфоліо, в галереї сервісу розробки, на сайті навчальної дисципліни і т. д.

Наукова новизна. Наукова новизна дослідження полягає в розкритті потенціалу сторітеллінгу у формуванні особистості студента засобами навчання іноземної мови. Історії пропонували приклад для наслідування, сприяли розвитку позитивних міжособистісних стосунків, соціальних умінь і навичок поведінки, моральних якостей людини, знімали напругу, сприяли встановленню взаєморозуміння, довіри, навчали вирішувати конфліктні ситуації. Усього цього можна було досягти з використанням цікавого матеріалу, що допомагає вирішувати довічні проблеми. Тобто, історії формують своєрідний банк зразків поведінки в тих чи інших життєвих обставинах. Ясна, проста характеристика позитивних і негативних героїв допомагає вихованцям розібратися в суті конфлікту, що відбувається між ними, визначити своє ставлення до них, дати правильну оцінку їх поведінці. Вони змушують співпереживати і відкладати в пам'яті варіанти вирішення важких життєвих ситуацій.

Сторітеллінг створює вкрай важливу основу для мовної підготовки і тим самим надає нове значення в навчанні студентів іншомовного спілкування. На заняттях з іноземної мови, окрім розвитку здатності робити моральний вибір, історії сприяють збагаченню словника та розвитку навичок пов'язаного мовлення.

Результати дослідження. Результати роботи з використанням сторітеллінгу показали чіткий позитивний вплив цього методу як на рівень іншомовної підготовки, так і на моральні та поведінкові установки студентів.

Рівень сформованості іншомовних комунікативних умінь визначався у кількісних показниках, що розраховувалися з використанням методики В. Беспалька, який розробив критерії оцінки діяльності на рівнях розпізнавання, реконструктивного, продуктивного та творчого [1]. Особливо чітко це видно, якщо порівнювати продуктивний і творчий рівні, оскільки студенти привчаються розв'язувати етичні завдання, беручи участь у дискусіях, диспутах, рольових іграх, розв'язанні міжкультурних проблем, виконують проекти. Збільшився як коефіцієнт виконання завдань за зразком (від 0,3 до 0,9), так і коефіцієнт самостійного пошуку шляхів розв'язання проблем, тобто творчих завдань (від 0,1 до 0,5).

Зростання оцінки ступеня сформованості ціннісних орієнтацій за методикою [14] з 43% до 64% свідчило про засвоєння цінностей з чіткою орієнтацією на самовизначення, активне діяльне життя, толерантність, емпатію, справедливість, доброзичливість.

Висновки. Сторітеллінг є ефективним методом донесення інформації таким чином, щоб вона надихнула, запам'яталася і виховувала. Цей метод направлений на вирішення таких педагогічних завдань, як: навчання, наставництво, виховання і розвиток.

Сторітеллінг може бути успішно використаний під час навчання іноземної мови для розвитку пізнавального інтересу; розширення словникового запасу; розвитку навичок аудіювання, письма та усного мовлення; духовно-морального розвитку. Це чудовий спосіб урізноманітнити заняття, відвернути студентів від рутинних вправ, спонукати їх до діалогу і дискусії.

Інформація, подана за допомогою історій, краще сприймається, сюжети і персонажі викликають співпереживання, пробуджують фантазію і добре запам'ятовуються.

Сторітеллінг передбачає чітку і фіксовану організацію роботи з письмовими та аудіоматеріалами, розділену на кілька етапів: підготовчий, основний, рефлексивний, кожен з яких доцільно забезпечувати набором відповідних завдань.

Сучасним втіленням цього методу є цифровий сторітеллінг, який сприяє розвитку універсальних навчальних умінь: творчо і критично мислити, працювати з інформацією з використанням цифрових технологій, ефективно використовувати усну і письмову комунікацію, працювати в команді, створювати проектні роботи. Саме цифровий сторітеллінг є перспективним напрямом дослідження проблеми використання цього методу у зв'язку із стрімким розвитком інформаційних технологій, які пропонують все більший діапазон можливостей.

References

1. Беспалько В. П. Опыт разработки и использования критериев качества усвоения знаний. *Советская педагогика*. 1968. № 4. С. 52–69.
Bespalko, V. P. (1968). Opyit razrabotki i ispolzovaniya kriteriev kachestva usvoeniya znaniy [The Experience of Development and Usage of the Criteria of Knowledge Acquisition Quality]. *Soviet Pedagogy*, No. 4.
2. Брунер Д. Жизнь как нарратив. *Постнеклассическая психология*. 2005. № 1(2). С. 9–29.
Bruner, J. (2005). Zhizn kak narrative [Life as Narrative]. *Post-non-classical psychology*, No. 1 (2).
3. Грушевская В. Ю. Применение метода цифрового сторителлинга в проектной деятельности учащихся. *Педагогическое образование в России*. 2017. № 6. С. 38–44.
Grushevskaya, V. Yu. (2017). Primenenie metoda tsifrovogo storitellinga v proektnoy deyatel'nosti uchashchih'sya [Using the Method of Digital Storytelling in the Students' Project Activity]. *Pedagogical education in Russia*, No. 6.
4. Дьяконова О. О. Понятие «эдьютейнмент» в зарубежной и отечественной педагогике. *Сибирский педагогический журнал*. 2012. № 6. С. 182–185.
Dyakonova, O. O. (2012). Ponyatie «edyuteynment» v zarubezhnoy i otechestvennoy pedagogike [The Concept of Edutainment in Foreign and Native Pedagogy]. *Siberian pedagogical journal*, No. 6.
5. Ермолаева Ж. Е., Лапухова О. В. Два вида педагогического сторителлинга. URL: <https://www.eduneo.ru/dva-vida-pedagogicheskogo-storitellinga/> (дата звернення: 14.09.2020).
Ermolaeva, Zh. E., & Lapuhova, O. V. (n.d.). Dva vida pedagogicheskogo storitellinga [Two Types of Pedagogical Storytelling]. Retrieved from <https://www.eduneo.ru/dva-vida-pedagogicheskogo-storitellinga/>.
6. Ермолаева Ж. Е., Лапухова О. В. Сторителлинг как педагогическая техника конструирования учебных задач в вузе. *Научно-методический электронный журнал «Концепт»*. 2016. № 6. URL: <http://e-kon-sept.ru/2016/16132.htm> (дата звернення: 07.09.2020).
Ermolaeva, Zh. E., & Lapuhova, O. V. (2016). Storitelling kak pedagogicheskaya tehnik konstruirovaniya uchebnykh zadach v vuze [Storytelling as a Pedagogical Tool of Constructing Teaching Problems in a Higher Education Institution]. *Scientific and methodological electronic journal «Concept»*, No. 6. Retrieved from <http://e-kon-sept.ru/2016/16132.htm>.
7. Ермолаева Ж. Е., Лапухова О. В., Герасимова И. Н., Смирнова В. А. Сторителлинг как педагогическая техника передачи явного и неявного знания в вузе. *Образовательные технологии*. 2017. № 1. С. 73–90.
Ermolaeva, Zh. E., Lapuhova, O. V., Gerasimova, I. N., & Smirnova, V. A. (2017). Storitelling kak pedagogicheskaya tehnika peredachi yavnogo i neyavnogo znaniya v vuze [Storytelling as a Pedagogical Tool of Translating Explicit and Implicit Knowledge in a Higher Education Institution]. *Education technologies*, No. 1.
8. Кутковская Е. С. Нарратив в исследовании идентичности. *Национальный психологический журнал*. 2014. № 4 (16). С. 23–33.
Kutkovskaya, E. S. (2014). Narrativ v issledovanii identichnosti [Narrative in the Research of Identity]. *National psychological journal*, No. 4 (16).
9. Логинова А. В. Цифровое повествование как способ обучения коммуникации на иностранном языке. *Молодой ученый*. 2015. № 7. С. 805–809.
Loginova, A. V. (2015). Tsifrovoe povestvovanie kak sposob obucheniya kommunikatsii na inostrannom yazyike [Digital Story as a Method of Teaching Communication in a Foreign Language]. *Young researcher*, No. 7.
10. Пешкова Д. Ю. Использование приема «сторителлинг» в обучении английскому языку студентов вузов. *Методика преподавания языка и литературы*. №3 (3). 2019. URL: <https://scipress.ru/philology/articles/ispolzovanie-priema-storitelling-v-obuchenii-anglijskomu-yazyku-studentov-vuzov.html> (дата звернення: 11.09.2020).
Peshkova, D. Yu. (2019). Ispolzovanie priema «storitelling» v obuchenii anglijskomu yazyku studentov vuzov [Using the Technique of «Storytelling» in Teaching English to Higher Education Institution Students]. *Methods of teaching language and literature*, No. 3 (3). Retrieved from: <https://scipress.ru/philology/articles/ispolzovanie-priema-storitelling-v-obuchenii-anglijskomu-yazyku-studentov-vuzov.html>.
11. Федорова С. В., Барчева А. А. Использование техники сторителлинг в работе с детьми дошкольного возраста. *Молодой ученый*. 2017. № 16 (150). С. 515–518.
Fedorova, S. V., & Barcheva, A. A. (2017). Ispolzovanie tehniki storitelling v rabote s detmi doshkol'nogo vozrasta [Using the Method of Storytelling in the Work with Pre-School Children]. *Young researcher*, No. 16 (150).

12. Хабурзания Э. Сторителлинг как инструмент PR. URL: prclub.com/2010_06/prlib/26.doc (дата звернення: 14.09.2020).
Haburzaniya, E. (n.d.). Storitelling kak instrument PR [Storytelling as a Tool of PR]. Retrieved from: prclub.com/2010_06/prlib/26.doc.
13. Цедрик М. Storytelling: техники и приемы на уроке. URL: <https://skyteach.ru/2018/08/10/storytelling-tehniki-i-priemy-na-uroke/> (дата звернення: 05.09.2020).
Tsedrik, M. Storytelling: tehniki i priemy na uroke [Storytelling: Methods and Techniques at the Lesson]. Retrieved from: <https://skyteach.ru/2018/08/10/storytelling-tehniki-i-priemy-na-uroke/>.
14. Rokeach, M. (1973). *The Nature of Human Values*. New York: Free Press. 295 p.

Saienko N.

ORCID 0000-0001-7953-3747

*Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Head of the Department of Foreign Languages,
Kharkiv National Automobile and Highway University
(Kharkiv, Ukraine) E-mail: saienkonv@ukr.net*

Sozykina H.

ORCID 0000-0003-1279-0970

*Ph.D. in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Foreign Languages,
Kharkiv National Automobile and Highway University
(Kharkiv, Ukraine) E-mail: annasozykina@ukr.net*

USING THE METHOD OF STORYTELLING IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES TO UNIVERSITY STUDENTS

The purpose of the article is to reveal the possibilities of using the method of storytelling in online and offline formats in the process of teaching foreign languages to university students. The term 'storytelling' refers to a modern pedagogical technology, based on the discussion or creating a story, used to develop communication skills and enhance the cognitive activity of students. In the conditions of higher school pedagogical storytelling can be used in teaching the disciplines of both humanitarian and special cycles. In the course of teaching foreign languages, it solves such pedagogical tasks as transferring information, increasing the motivation of students, developing information and communication competencies, upbringing moral values.

Methodology. *Oral, written and digital storytelling are characterized in the article. The specifics of using classical and active storytelling in teaching foreign languages are described. The potential of digital storytelling as a form in which storytelling is complemented by a visual series and which can be used in both full-time and distance learning, is revealed. Examples of stories that were used during foreign language classes at a technical university are given. The stages of work with stories are defined: preparatory, basic and reflexive. Various techniques for working with texts in online and offline formats are described.*

The scientific novelty of the study is revealing the potential of storytelling in developing the student's personality. It is shown how stories promote the ability to make moral choices, enrich vocabulary, and develop speech skills.

Conclusion. *Using the method of storytelling in foreign language classes promotes the development of universal learning skills: to think creatively and critically, to work with information using digital technologies, to effectively communicate orally and in writing, to organize cooperation, to create projects.*

Key words: *method, storytelling, foreign language, students.*

Стаття надійшла до редакції 23.09.2020

Рецензент: **Т. О. Ярхо**, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри вищої математики Харківського національного автомобільно-дорожнього університету